

„Obžalujem, gospod Zubelj, da se vam tako mudi. Upam, da bode te še naš gost.“

„Upajmo, gospa!“

Hladno se Miško poslovil in se odpelje.

Dasi je bil kavalir, vendar je klel po poti prav po domače.

„Ta Anka mi je uganka, ne zanjka“, govoril je po poti prisedlemu prijatelju Stojku.

„Miško, poprej si se togotil, da sem te pustil na cedilu, in sedaj se togotiš, da sem te hotel celó prevariti. Mogoče, da te je Anka ujela v zanjko namesto Minke. Saj ubožna ne pojde tudi ona od hiše. Toda o mojem prijateljstvu nikar ne dvomi! To se ti utegne maščevati.“

„In kakšne mi je pravila! To se pravi iz tvojega prijatelja norčevati se, kakor so počeli z menoj. In tvoja dolžnost je kot prijatelja, da skrbiš za to, da mi dá Minka zadoščenje.“

„Meni se tako zdi, da je tebi bolj po volji mama kakor Minka in da si ti šel tje radi denarja in ne radi Minke. Kakšen kavalir pa si ti? Ti moraš dati zadoščenje meni in hiši Žitarjevi, ker tako govoriš o poštenih ljudeh. Ti si se norčeval iz njih, ne jaz in oni iz tebe.“

Tako je pregovarjal Stojko svojega prijatelja po poti, in predno sta bila v mestu, prepričan je bil Miško do cela, da dela Stojko prav, in da je on vse zagrešil.

Po Lokvici se je zvedelo drugi dan vse o Mišku Zublju. Tudi mati Žitarica je naposled zvedela čisto resnico. Rastogotila se je tako nad hišno Anko, da jo je zapodila od hiše.

Jokala in prosila je Anka, toda mati je bila odločna. Ni se dala preprositi.

Anka je šla k neki drugi prijateljici.

„Nič se ne boj, Anka! Saj to bode le nekaj dnij trajalo, in ti boš zopet pri nas“, rekla ji je Minka.

In tako je bilo. Čez osem dnij je bila Anka zopet pri Žitarjevih.

V tistih osmih dneh pa je Anka pisala pisemce do gospoda Miška Zublja in prosila ga odpuščanja.

„Jaz sem tista grešnica, ki sem Vas vodila za nos“ — tako je pisala — „jaz sem hotela napraviti šalo z Vami. Toda silno draga je zame ta šala. Zakaj morala sem od hiše strani, ko je mati zvedela, kako sem ravnala z Vami. Prosim Vas torej odpuščanja. Niti gospoda doktorja, niti gospico Minko in še manje gospo mamo zadeva kaka krivda — kriva sem jaz sama vsega. Tožili me menda ne bode radi tega, ker sem že dovolj nesrečna in obsojena...“

Anka je lagala tudi v tem pismu. Lagala pa je zato, da je vso krivdo zvrnila nase. Ker pa se je vendar-le bilo bati zlih posledic, pisala je to pisemce Mišku in ga prosila odpuščanja. Hotela je, da bi se mu smilila.

Dosegla je svoj namen.

„Beri, prijatelj!“ reče Miško Stojku, prejemši pismo.

„Hm, torej tako je! In kaj misliš storiti?“

„Svetuj mi!“

„Stóri to, kar se kavalirju spodobi.“

„Kaj?“

„Da se nežnemu spolu vse odpušča.“

„All right! Da je le Minka nedolžna!“

„In jaz nisem?“

„Ti moraš pa šele dokazati.“

„Beri še jedenkrat pismo.“

„Ženske ne bodo moških branile.“

„Ampak moški naj branijo ženske; Miško, kaj ne, da!“

„Tako, tako, prijatelj!“

„Torej le brani jih sam! Jaz pa ti pravim, da človek večkrat najde, česar išče. Pa brez zamere! Zdrav!“

Miško ni odslej več ‚dvoril‘ ženskemu spolu, zlasti ne, odkar je vzel prebrisano Anko za ženo. Odvadila ga je takega vedenja. S Stojkom pa, ki ima Minko, sta prav dobra prijatelja.

Krokodilov jok.

V obžganem produ reke Nila
Pošast se grozna je zvalila:
Res majhna je prišla na svet,
A vzrastla silno v teku let.

In biva v pesku, biva v vodi,
Pograbi ga, kedor gre todi,
Z zobovjem ostrim ga pretrè,
Premelje ga in ga požrè.

Pa brž postane svet oprezen,
Ne gre več mimo človek trezen.
In kaj izmisli si zverjad,
Ko žrtev ni, ko trè jo glad:

V večernem hladu zleze v ločje
In tožno joče, prav otročje;
Prav, kot bi malo dete bil,
Ječi pri Nilu krokodil.

In glej, pošast jih mnogo zmoti,
Da spejo gledat s prave poti;
A zver pograbi hitro plen,
Od nje ne vrne se noben.

Zamorcev bednih divja lovca,
Nemila sužnikov trgovca,
Ženêta črncev več krdel
Na trg iz Kamovih dežel.

Ženêta dečke, nežne deve,
Može, žene in stare reve.
V verigah se solzé ječeč,
V domovje drago si želeč.

Pa kar zajoče — nežno, milo,
Kot bi dveletno dete bilo:
„Oj dober bo za roba ta!“
Ponj lovca stečeta obá.

A bilo ni to jok otročji —
Pošast oba pograbi v ločji.
Pač róbe kličeta v pomoč,
A brž ju skrrije žrela noč . . .

Zamorci vriščejo radosti,
Ko so sami in ko so prosti;
Verige, jarme razdrobé
In k svojcem spet domu hité.

Še vé zamorec to prigodbo
In tako-le izreka sodbo:
Božanstvo slalo je pošast,
Da Belec nas ne hodi krast.

Hudé sred naše domovine
In krvoločne so zverine;
A krvoločnejše je ni,
Kot kupčevalci so z ljudmi.

Anton Hrišar.

Pred gozdno kapelo.

Kapela gozdna. Tiho vse okrog.
Na steni govori le slika:
Ob smrtni postelji rednika
Stojita žena in Zveličar, Bog.

Kakó bolniku lice je bledó,
Uvela, mokra mu desnica,
Poljublja sólzna jo Devica,
Nebeški Sin mu kaže na nebó.

Jaz, svetu premolčeč, preresen gost
Ta prostor časih si izvolim,
Da tiho pred podobo molim,
Skrbij posvetnih, del težavnih prost.

Kaj dá mi tudi svet, naj dá mi vse?
Neznano spremlja hrepenenje
Človeka tukaj vse življenje,
Izvoru mu ne vé in konca ne.

Mogočni orel se nad zemlje vrt
Ponosno dvigne, varno plove
Čez reke, grade in vrhove,
Na skalo sede truden in potit.

Takó časti vrhove preleti
In preleti bogastva grade,
Užitkov reke in naslade,
Naposled truden človek obsedi.

In kdor na poti smrti se otmè,
Kaj mu ostane za življenje?
Neznano ono hrepenenje;
Izvoru mu ne vé in konca ne.

In vendar ist je konec in izvor:
Ob smrtni postelji rednika
Z levico Bog se ga dotika,
Z desnico kaže isti Bog navzgor.

O pridi v to samoto vsak zemljan,
Skrbij posvetnih, del pozabi!
Vsaj hrepenenje te privabi,
Da bode ti izvor in konec znan!

O pridi hrepenečega srca,
In videl bodeš, da najraje
Pred sliko jokal bi smehljaje,
Ko najdeš konec in izvor — Bogá.

Anton Medved.